

“Christa Leem va fer amb el ‘music-hall’ allò que Carles Santos fa amb la música”

Jordi Coca (Barcelona, 1947) publica a Edicions 62 la novel·la *La nit de les papallones*, premi Sant Joan de Caixa Sabadell. Carla, la protagonista, recorda la *stripper* Christa Leem (Barcelona, 1953-2004), i l'autor confessa, a la contracoberta, que el llibre és escrit en homenatge seu.

—Heu intentat acostar-vos tant com heu pogut a la vida de Christa Leem?

—No. He intentat allunyar-me'n al màxim. El llibre no és ni tan sols una falsa biografia, és un homenatge. La Carla és un personatge clarament inspirat en ella, però només en la mesura que em serveix per a explicar el canvi estètic produït en el món del *music-hall* en tan poc temps. Els episodis, personatges i situacions són clarament novel·lescs. L'única situació que és més o menys real és la reunió que fan a l'Institut del Teatre, una trobada que jo vaig muntar.

—Però hi ha personatges que no són de ficció.

—Sense que allò que n'explico sigui real. Les relacions que tenen amb la Carla són inventades, no són les que van tenir amb la Christa.

—L'impacte que la Carla produeix en el narrador, un periodista que fa la crònica d'espectacles, és el que us va produir la Christa?

—No. Me'l va produir de forma diferent. Me'l va produir només des del punt de vista artístic, no personal. Artístic, sí, perquè el món del *music-hall* sempre m'havia fascinat. Ja de petit, quan era un nano i anava als cinemes que, a més de projectar-hi pel·lícules, feien espectacles de varietats, com els Moderno, Selecto o Versailles. Però el *music-hall* era un món molt avorrit i monòton, fins que la fulgurant aparició de la Christa Leem ho va canviar tot. De seguida t'adonaves que el canvi era un símptoma del canvi que es produïa a la societat. Era un desig de llibertat, latent, que se sabia que esclataria a la mort de Franco.

—Per què va ser fulgurant l'aparició de Christa Leem?

—Perquè va prescindir dels elements típics del *music-hall* per crear un *music-hall* més intens, i això va ser sorprenent. Era el moment que en el camp artístic es va posar de moda l'*arte povera*, i, a través de la coneixença de Joan Brossa, lla-

FRATS I CAMPS

Jordi Coca fa un homenatge a la *stripper* Christa Leem amb la novel·la *La nit de les papallones*.

vors jo vivia en plena eferescència la idea de modernitat, avantguarda i canvi estètic. Quan una nit descobreixo aquesta noia joveíssima que amb tan pocs elements canviava tantes coses, en quedo fascinat. Jo, i tota una colla de gent.

—El periodista és un personatge gris, sense una personalitat marcada. Tant li fa treballar en un diari del *Movimiento*. Per què volíeu que fos un narrador neutre?

—Perquè el retrat que fa de la Carla no quedés desvirtuat. Em va bé que sigui ideològicament indiferent, escèptic, descregut.

—No s'havia d'interposar entre la Carla i el lector.

—En efecte. No volia que fos una nosa en la percepció del fenomen.

—Però, essent un personatge gris, no pot descriure l'art, la màgia, de la Carla, si és que es pot fer, això.

—Crec que sí. A mi no em faria res de fer-ho. Caldria fer una descripció molt detallada dels seus moviments.

—Podríeu comentar-ne alguns?

—Christa trenca amb la rigidesa i la verticalitat de les vedets convencionals, que normalment han de suportar la faramalla de les plomes i lluentors. La Christa va fer, al *music-hall*, allò que fa Carles Santos a la música.

—El final de la Carla/Christa, és trist. No va trobar una relació sentimental estable i va caure en el món de la droga. És evident, conclou el narrador, que no va tenir les amistats adients. Com que mai no us poseu en la pell de la Carla, no podem saber si en va ser la droga, la culpable, o la tendència autodestructiva o, com diu el narrador, l'absència d'amics escaients.

—Jo crec que la manca d'amistats adients va ser determinant. Passa del no-res a triomfar en un moment que la droga i el sexe desenfrenat era, per a molta gent, un crit de llibertat. En aquests amics m'hi poso jo i en Brossa perquè la vam enaltir com a artista, però no com a persona. Això també explica que fos un personatge que visqués en solitud. Totes les revolucions deixen víctimes i aquesta revolució estètica i moral també en va deixar. Vola sola, com una papallona, i l'atrau la llum, i la llum és el món de la droga.

Lluís Bonada